

Előhang a Rakott 2012. augusztus 30-i műsorához

A Rakott elő adása a gondokkal teli tanévkezdéshez kapcsolódik. Az áruházakban iskola-kezdési akciók vannak. A szakpolitika piacán azonban másfajta „akciók”: főként egymásra hányt, eladhatatlan termékek sorakoznak. Korábban, nyárvégén a „nemzet napszámóit” méltatni, biztatni szokták. Ma ellenben defenzív magyarázkodás, erőlködés, ígéretes van az egyik - azaz az állami – oldalon: aggodalom, jövő-féltés és kiábrándulás a civil, a másikon. Három fő kérdés-csoport igényelne fair választ: 1)Egyfelől az, hogy mire számíton a mostani helyzetben a szülő, a gyermek, a helyi közösség, a pedagógus, s a régi és új állami irányító-felügyelő gépezet, mire jutnak egymással? 2) Másrészt, hogy mi tekinthető eldöntött ténynek, miben és miért van bizonytalanság, és mi jöhet még a következő hónapokban? 3) Az előbbieket kulcskérdése pedig: mostantól számítva ki a „gazda”, ő kivel-mivel tevékenykedik, működik együtt vagy szólózik, s egyáltalán mire képes, illetve hajlandó a (köz)oktatás (sőt, immár jellemző újtásként a köznevelés) intézményei körében és érdekében? A vendég a Pedagógusok Szakszervezetének halk szavú, épp’ így megnyerő és meggyőző, tisztán és lényegi módon érvelő, az érdekvédelmen túl az ágazatnak is kompetens szakértője: Galló Istvánné elnök asszony. Műsorvezető: Kolláth György

Adásmenet a Rakott 2012. augusztus 30-i műsorához

Jó estét kívánok! A 48. adásban előben köszöntöm a hallgatót. Ma, kivételesen egy téma-választás és vendég-meghívás bonyodalmával indítok. Ígérem, hogy a hallgató ráismer a mai Magyarország fura közállapotaira. Miután 3 hetente készítek műsort, több hónapra előre megtervezem és a kiszemelt vendéggel egyeztetem a várható beszélgetés sarokpontjait és időpontját. Ezt általában a fórumban előre jelzem: tudván, hogy jó szempontok várhatók. Még a nyárelőn mára meghirdettem, hogy jön hozzánk Dr. Tóth Miklós TF dékán, MOB alelnök úr, akivel 4 dologról beszélgetünk. Így: a londoni olimpiáról, az iskolai-egyetemi sportról, a TF év eleji diploma-mizériájának tanulságairól és más egyetemi-felsőoktatási aktualitásokról. Utóbbiak palettája időközben kiszélesült egy politikailag megterhelt, kínos fejleménnyel. Köztudomású: vizsgálat, sőt nyomozás indult egyes hallgatók vélt vagy valódi teljesítményének vezetői elismerése és dokumentálása miatt. Tóth dékán urat ma nem üdvözölhetjük a stúdióban, és ő már nem is dékán. A személyes részletek bizonytalanok, gondokkal küzdő emberbe pedig nem rúgunk. Ámde tény: az anya-egyetem „kalandor akciónak” minősítette a pusztá meghívást. 3 megjegyzés: 1)a közpénzből működő állami egyetem gondja-baja nem magánügy, róla korrekt felvilágosítást adni közérdekű kötelesség, közügy. 2)Az szankcionálható, ha a dolgozó a „cég” érdekeit, presztízsét sértő valótlan (!) dolgokat állít. De maga a felsőbbeségi szájzár senkivel szemben nem fair, joga sincs rá a munkáltatónak.3) Az pedig, hogy egy nyitott társadalomban kérdezni se lehessen, avítt műhiba. Mégis: ki van kiért? Széllal szemben nem lehet... - miért nem és mióta nem? A Klubrádió se meghunyászkodni, se keresztre feszíteni nem szokott. Így a sértő lekezelés gyáva paternalista mentsvár. Szamadással nem a publikum tartozik a közintézmény vezetőjének, hanem fordítva. Dr. Tóth alelnök urat, alkalmas időben, valódi kérdésekkel újra ide várjuk. Bátorítsa pl. az, hogy Schmitt Pál ex-államelnök úr hivatalának alkotmányjogásza, Dr. Cservák Csaba kolléga ősszel alkalmasint vállal egy vitázó beszélgetést a hajdani és a mai jogi gubancokról. Kurázsiból nem csak mama létezhet.

Az előbbiekre akár csattanós választ is adhat a mai felhozatal. Ti., baj esetén nem lapítani, hanem értően elemezni, okot és összefüggést vázolni, s kiutat keresni-mutatni érdemes. A Rakott ui. a gondokkal, baljós előjelekkel teli tanévkezdéshez kapcsolódik. Az áruházakban iskola-kezdési akciók vannak. A szakpolitika piacán azonban másfajta „akciók”: főként egymásra hányt, össze nem érő, eladhatatlan termékek sorakoznak. Korábban, nyárvégén a „nemzet napszámóit” méltatni, biztatni szokták. Ma ellenben defenzív magyarázkodás, erőlködés, ígéretes van az egyik - azaz az állami – oldalon: aggodalom, jövő-féltés és kiábrándulás a civil, a másikon. Három fő kérdés-csoport igényelne fair választ: 1)Egyfelől az, hogy mire számíton a mostani helyzetben a szülő, a gyermek, a helyi közösség, a pedagógus, s a régi és új állami irányító-felügyelő gépezet, s mire jutnak egymással? 2) Másrészt, hogy mi tekinthető eldöntött ténynek, miben és miért van bizonytalanság, és mi jöhet még a következő hónapokban? 3) Az előbbieket kulcskérdése pedig: mostantól számítva ki a „gazda”, ő kivel-mivel tevékenykedik, együttműködik vagy szólózik, s egyáltalán mire képes, illetve hajlandó a (köz)oktatás (sőt, immár jellemző újtásként a köznevelés) intézményei körében és érdekében?

A vendég a Pedagógusok Szakszervezetének halk szavú, épp’ így megnyerő és meggyőző, tisztán és lényegi módon érvelő, az érdekvédelmen túl az ágazatnak is kompetens szakértője: Galló Istvánné elnök. **Elnök Asszony: a hallgató nevében is üdvözlöm a stúdióban. A témánk ma - a minden szintjén problémákat hordozó, jelző nélküli - oktatás leszűkíti a közoktatás alapvető dilemmáira, mivel ott szorít leginkább a cipő, és a felsőoktatás brutális megrendítése és megrövidítése amúgy is külön műsort érdemel.**

Szünet előtt két kérdés-csoport adódnék: 1)Milyen mértékig vonható meg az előző közoktatási rendszer jó és rossz oldaláról, országos és helyi közreműködőiről, reform-irányairól, tanulságairól, vagyis mit lehetett és kellett volna tenni vele 2010 után? 2) Európa vajon merre halad ezen a téren? Mi pedig e tekintetben most hová tart(oz)unk: megyünk vissza a XX. század elejére, avagy így (is) versenyképesen felzárkózz(hat)unk a jobbak közé?

Az első negyedóra elteltével rövid közszolgálati és kereskedelmi szünetet tartunk, de jövünk vissza. Folytatódik a Rakott Galló Istvánnéval a Pedagógusok Szakszervezetének (a PSZ-nek) az elnökével. A téma: a közoktatás buktatói, kihívásai és várakozásai 2012 őszén. **Élnék az alkalommal, hogy teljes, kifejtő értékelést és elemzést kapjunk arról a folyamatról, ami a 90-es évek közepének közoktatási törvényét és szisztémáját kínosan, önkényesen és (össze)rendezetlenül, sőt tudománytalanul és konszenzus nélkül eljuttatta a köznevelés törvényéig, annak rapid módosításáig, s a végrehajtási joganyag kései kiadásáig? Mi történt itt a 2 év alatt, mi a változások „filozófiája”, és mi lehet ezek társadalmi-szakmai fogadtatása? Voltak vajon meggyőző szakmai és/vagy társadalmi és közgazdasági számítások, hatástanulmányok? Mire épült az új rendszer?**

Ismét szünetet tartunk, de a hírek után jövünk vissza. Folytatjuk a Rakott Galló Istvánné PSZ elnök asszonnyal. **Ebben a blokkban egy bővített mondat a kulcs: a közoktatás eleve és szükségképpen többszereplős szisztémájában ki a gazda? Ő hogyan tevékenykedik, mennyire van tekintettel a többi szereplő jogaira, érdekeire, s közöttük az összhang meglétére? Egyáltalán: belátó, harmonikus-kollegiális koordináció következik-e, avagy hatalmi szóval és attitűddel próbálkoznak irányítani, felügyelni, terelni, megtorolni ezt? Hol van, ill. hová áramlik a pénz mindebben, mit mutatnak a valós számok? Nem csak a PSZ bírál: az egyéb tartalmi és stílári kritikák fogadtatása mit mutat? Mi a szakárca viszonya mindehhez?**

Vállalva a bornírtág kockázatát, hadd osszam meg itt egy nyári televíziós „élményemet” a hallgatóval. London, teniszdöntő, Andy Murray csatázik, a páholyban vagy tízszer mutatják az édesanyját. Felüvölt egy sportbarát pedagógus: nézzétek csak, ott ül Hoffmann Rózsa államtitkár asszony! Na végre, legalább láthatjuk. Lehűtöttük a tanár urat: Murray mama csak hasonlít a honi államtitkárra, aki utóbbi tényleg ritkán látható személy. Az államtitkárság stábjá időnként üzen, kelleetlenül reagál, de csúcsvezetői személyes kiállás elvértve tapasztalható. Mintha a problémák a cipő sarkáig se érnének fel?! **Kérdés: Elnök Asszony, önöknek és a szakmájuk elitjének milyen a személyes kapcsolata az államtitkár úrhölgygel?**

Elérkezünk a mai utolsó szünetünkhöz, de jövünk vissza. Folytatódik és rövidesen be is fejeződik a Rakott Galló Istvánné PSZ elnök asszonnyal. **Ebben a blokkban is átfogó kérdés kap helyet: ki mit várhat a most induló tanévtől? Mire számíton a szülő, a kisdíák, a tanári kar, egy intézmény-igazgató, egy gyesen lévő vagy éppen nyugdíj előtt álló pedagógus? Ki éri meg vajon az ígért életpálya modell beüzemelését? Milyen normatív vagy intézményi joganyag jöhet még ki az év végéig? Mi lesz, illetve lehet az elit-iskolákkal, a minőséget és más oktatási kultúrát nyújtó magán-iskolákkal? Hová tendál az intézmények egyházi kezelésbe adása? Mi a jövője a falusi kisiskoláknak, a városi gimnáziumoknak, s a szakképzés régi és új formáinak? Egyszóval: Ön mire számít és mit ajánl a következő hetek-hónapok vonatkozásában? Bon mot, talán nem is egészen jó, de ebben az új rendszerben vajon az életnek vagy az iskolának tanuljunk-e, avagy elég csak a felsőbbség utasításait vakon követni? Jómagam hálás szívvel gondolok így, 50 év távlatában is azokra a tanáraimra, akik gondolkodni és viselkedni is megtanítottak. Illesse a kar egészét most bátorító tisztelgés!**

Köszönöm, hogy a vendégünk volt: Galló Istvánné elnök úrhölgy. Köszönöm a Klubrádió munkatársainak: Árva Brigittának és Józsa Péternek is a segítő közreműködést. A legközelebbi élő adásunk szeptember 20-án lesz. Akkor Iványi Gábor úr, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) elnöke jön a stúdiónkba. Vele nem pusztán az őket érintő közhatalmi „kiközösítés” és sajtópolémia időszerű konkrétumairól beszélgetünk, hanem a lelkiismereti és vallásszabadság, az egyházi lét, hit és tudat alapkérdéseit is szeretnénk megbeszélni. Kitekintünk a világra, keresve benne a (világ)vallás(ok)/ helyét és szerepét, rávetítve mindezt a honi viszonyainkra. Próbaképpen egy dilemma: a mai biznisz-politika elveheti-e vajon azt, amit nem ő adott, s ami felette áll önző érdekeinek és politikai céljainak?

Szép estét kívánok, illetve a vendégünkkel együtt kívánunk a hallgatónak. A viszont hallásra: K. Gy. műsorát hallották.